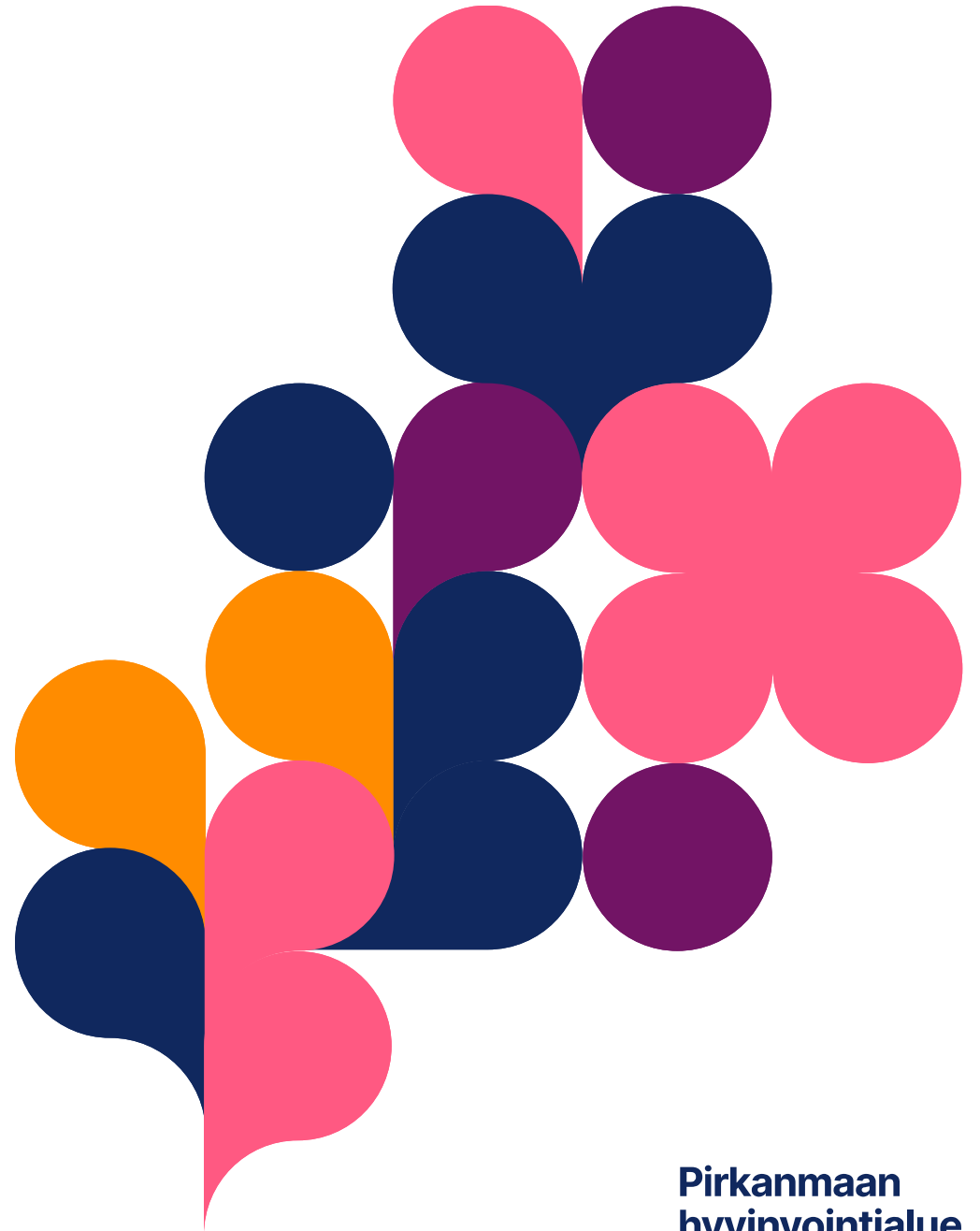

"Anna käsi niin mä kanssas kuljen"

Yhteistyön erityisyys perhehoidossa tuen ja
jatkokoulutuksen näkökulmasta

Työpaja Perhehoidon päivillä 2026

Perhehoito Luotsi

Työpajan vastuuhenkilöt

Kati Pynnönen,
sosiaalityöntekijä,
tiimivastaava

Stiina Hänninen,
perhehoitaja, mentori,
työnohjaaja STORY

Maria Orell,
ohjaaja, pitkäaikainen
perhehoito

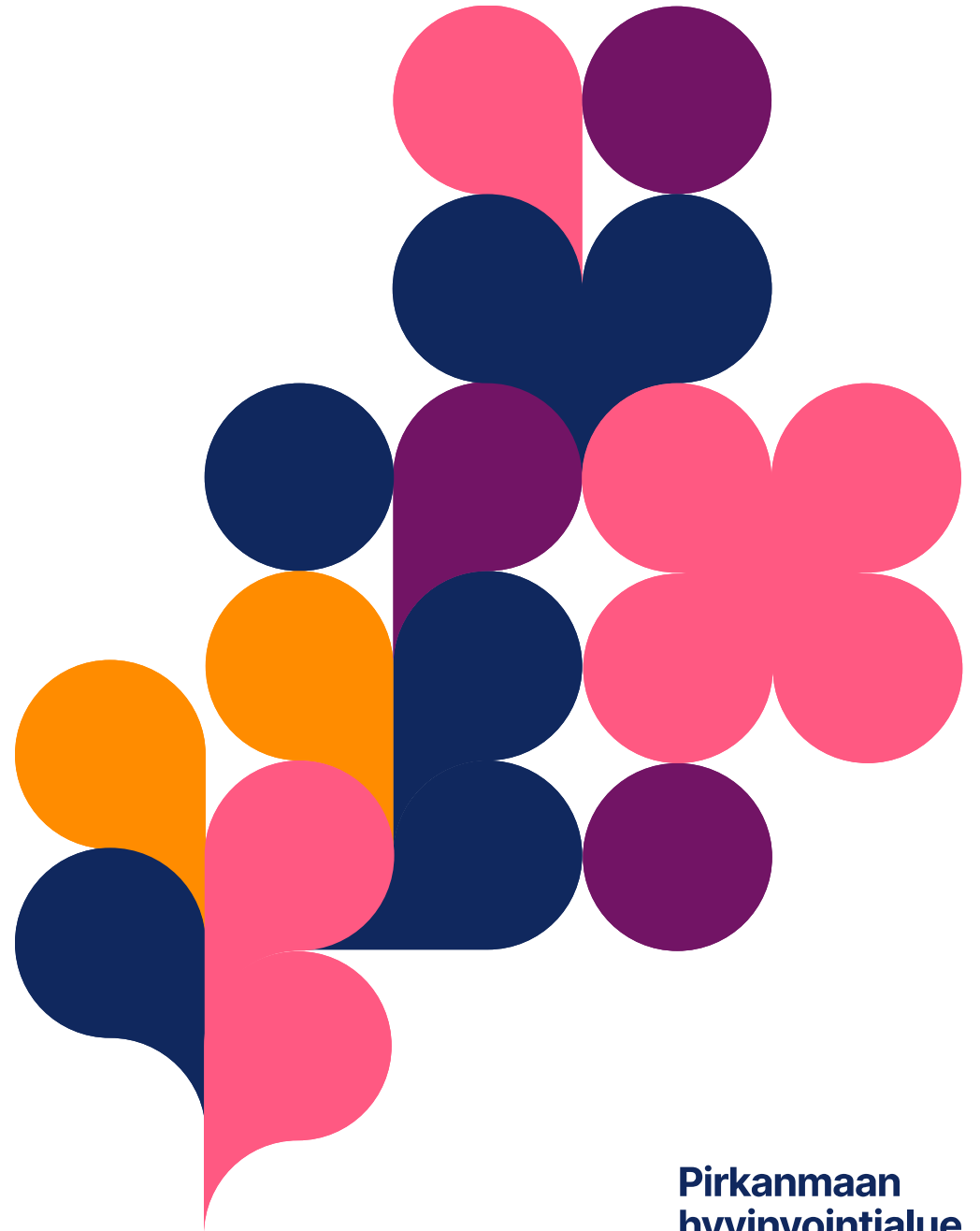
Miksi yhteistyön tukeminen haluttiin nostaa tämän työpajan aiheeksi?

- Perhehoito Luotsi on panostanut vuodesta 2020 perhehoitajien yhteistyövalmiuksien vahvistamiseen
- Aihetta ja koulutuksia on pohtinut moniammatillinen työryhmä
- Työntekijöiden yhteistyövalmiuksien tukeminen?
- Syntymävanhempien yhteistyövalmiuksien tukeminen?

= **toiveena**, että jakamalla kokemuksiamme täällä tänään voisi syntyä kiinnostavaa moniäänistä keskustelua

Havahtumisia

Havahduimme yhteistyöteemaan samoihin aikoihin sekä työntekijöiden että perhehoitajien kesken.

Perhehoitajat:

”On liian yksinkertaistavaa selittää perhehoidon toimintakentän yhteistyön haasteita sanomalla, että yhteistyö on vaikeaa, koska työntekijä on kiireinen, perhehoitaja uupunut ja syntymävanhempi mustasukkainen.”

Sosiaalityöntekijät, Perhehoito Luotsi:

”Sijaisvanhempien tukityötä tekeville nousee säännöllisesti esiin kysymyksiä ja huoltakin siitä, miten sijaisvanhempien ja syntymävanhempien välinen yhteistyö sujuu ja miten sitä voisi tukea.”

”Perhehoitajat ovat toistuvasti antaneet palautetta, että yhteistyön tekemiseen olisi tärkeää palata sijoituksen alettua.”

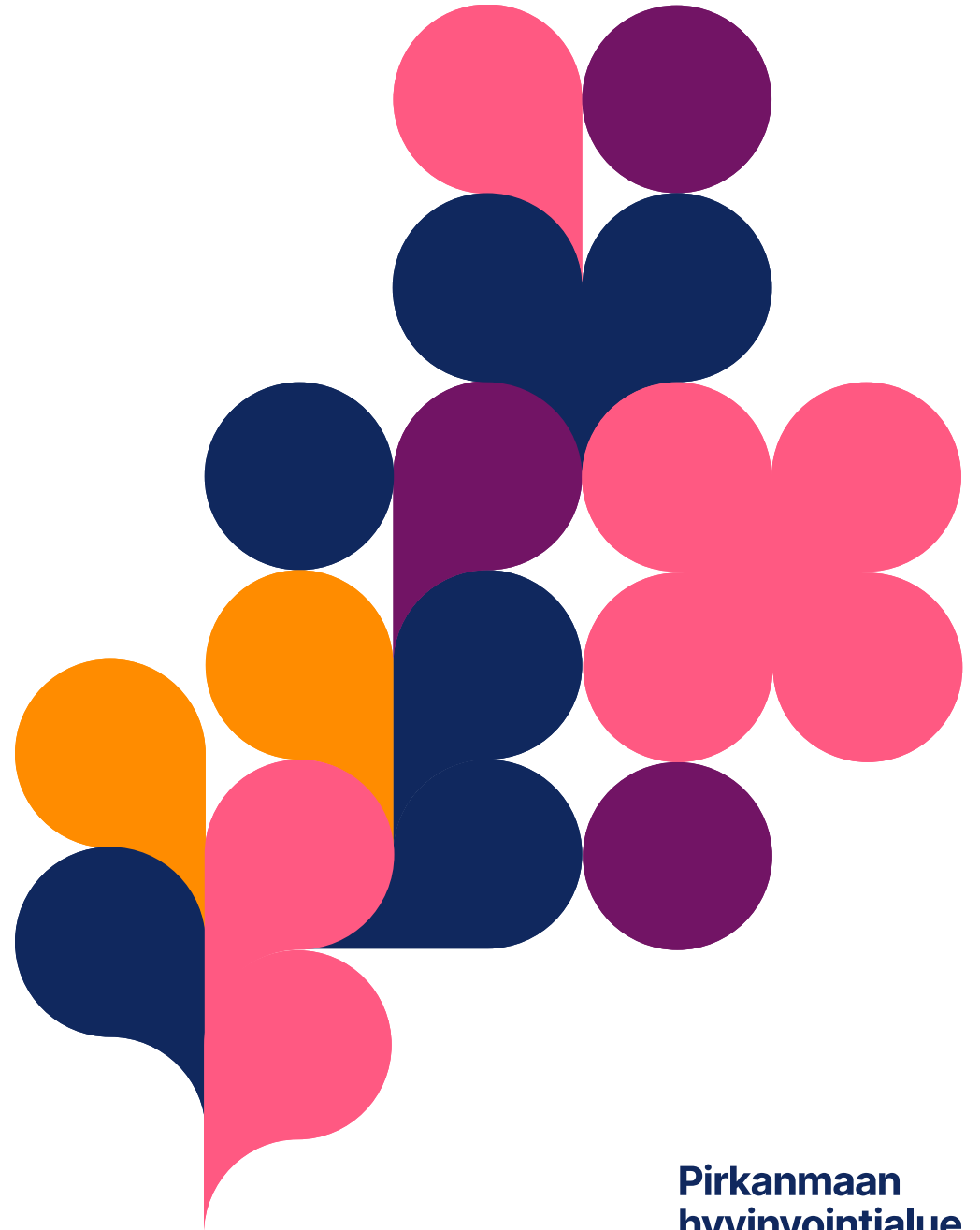
Mitä siis voidaan tehdä?

- Yhdessä todettiin, että yhteistyövalmiuksiin pitää palata PRIDE-ennakkovalmennuksen jälkeen sijoituksen kuluessa.
- Yhteiset huomiot johtivat moniammatilliseen kehitystyöhön pandemian aikana.
- Kehittäjätyöryhmä ideoi sijoituksen aikaisen jatkovalmennuksen, koulutusta, mentorointia sekä kokosi yhteistyöaiheisen oppaan.

Perhehoito Luotsin tuki yhteistyölle

Kati Pynnönen

Sosiaalityöntekijä, tiimivastaava

PRIDE-ennakkovalmennus

- PRIDE 5. valmius: "Tehdä yhteistyötä lapsen asioissa"
- Yhteistyötä käsitellään ja valmennettavien yhteistyötaitoja arvioidaan valmennusaikana
- **Kysymys 1:** Pystyykö valmennettavan yhteistyötaitoja arvioimaan ennen sijoitusta?
- **Kysymys 2:** Mikä perhehoidon vaatimasta yhteistyöstä tekee siitä erityistä?

Sijoituksen ensimmäinen vuosi

- Perhehoitaja saa ensimmäiset kokemukset yhteistyön tekemisestä
- Tukena mentori: opitaan, kuinka ollaan perhehoitajia ja miten tehdään yhteistyötä lapsen verkoston kanssa
- **Vielä kehitettävää:** työntekijän ja perhehoitajan palaute toinen toisilleen

Luotsin tuki yhteistyölle, kun sijoitusta valmistellaan

- Tulevaa yhteistyötä pohjustetaan jo ensitietoja annettaessa
- Luotsin työntekijän läsnäolo alkuneuvotteluissa
- Työntekijä tavoitettavissa

”Vaikeissa yhteistyötilanteissa on täysin ok kutsua apujoukkoja. Kaikesta ei tarvitse selvittää itse, vaikka onkin ihan fiksu aikuinen, kokenut perhehoitaja tai ammattilainen.”

Mentorin tuki yhteistyölle

- Perhehoitaja hyötyy, kun saa käydä läpi omaa kokemustaan yhteistyötilanteista
- Kysytään: miltä sinusta tuntui? Mitä sitten sanoit? Miten sanomasi otettiin vastaan? Mitä työntekijä siihen sanoi? Miten tilanne mielestäsi meni?
- **Kysymys:** säästyykö työntekijän aikaa, kun perhehoitajalla on mentori?

Luotsin jatkovalmennus

- Vähintään vuoden pitkäaikaisina perhehoitajina toimineille
- Yhteensä 25 h kestävä valmennus, jossa syvennetään teoreettista ymmärrystä kiintymyssuhteista, nuoruusiästä, perhehoitajan parisuhteesta / yksin toimimisesta ja yhteistyöstä

Jatkovalmennus

- Tähän mennessä noin 60 perhettä käynyt jatkovalmennuksen
- Toteutetaan talviloman ja vapun välissä: 2 lauantaita ja 3 arki-iltaa
- Mainonta alkaa syksyllä ennakkotiedolla ajankohdasta
- Toivotaan pariskuntien osallistuvan yhdessä
- Lomittajan käyttö valmennuksen aikana
- Vetäjät motivoituneita, koska työntekijät kokoavat ryhmät nopeasti ja antavat mukavaa palautetta ("mun perhe tykkäs jatkovalmennuksesta")
- Kiitelty tukimuoto

Jatkovalmennuksen kouluttajat

- Kokeneet perhehoitajat kouluttavat ja tarjoavat samalla vertaistukikokemuksen
- Yhteistyökerralla (koko lauantaipäivä) mukana sosiaalityöntekijä, joka työskentelee lapsen asioista vastaavana, Luotsin sosiaalityöntekijä, jonka toimenkuvana on tarjota perhehoitajalle tukea ja ohjaaja, joka työskentelee perheiden kanssa
- Luotsi huolehtii mainonnasta, kokoaa valmennusryhmän ja tarjoaa puitteet (tila, ruokailu). Kouluttajaperhehoitajat vastaavat koulutuskokonaisuudesta itsenäisesti

Yhteistyöopas

Teemat:

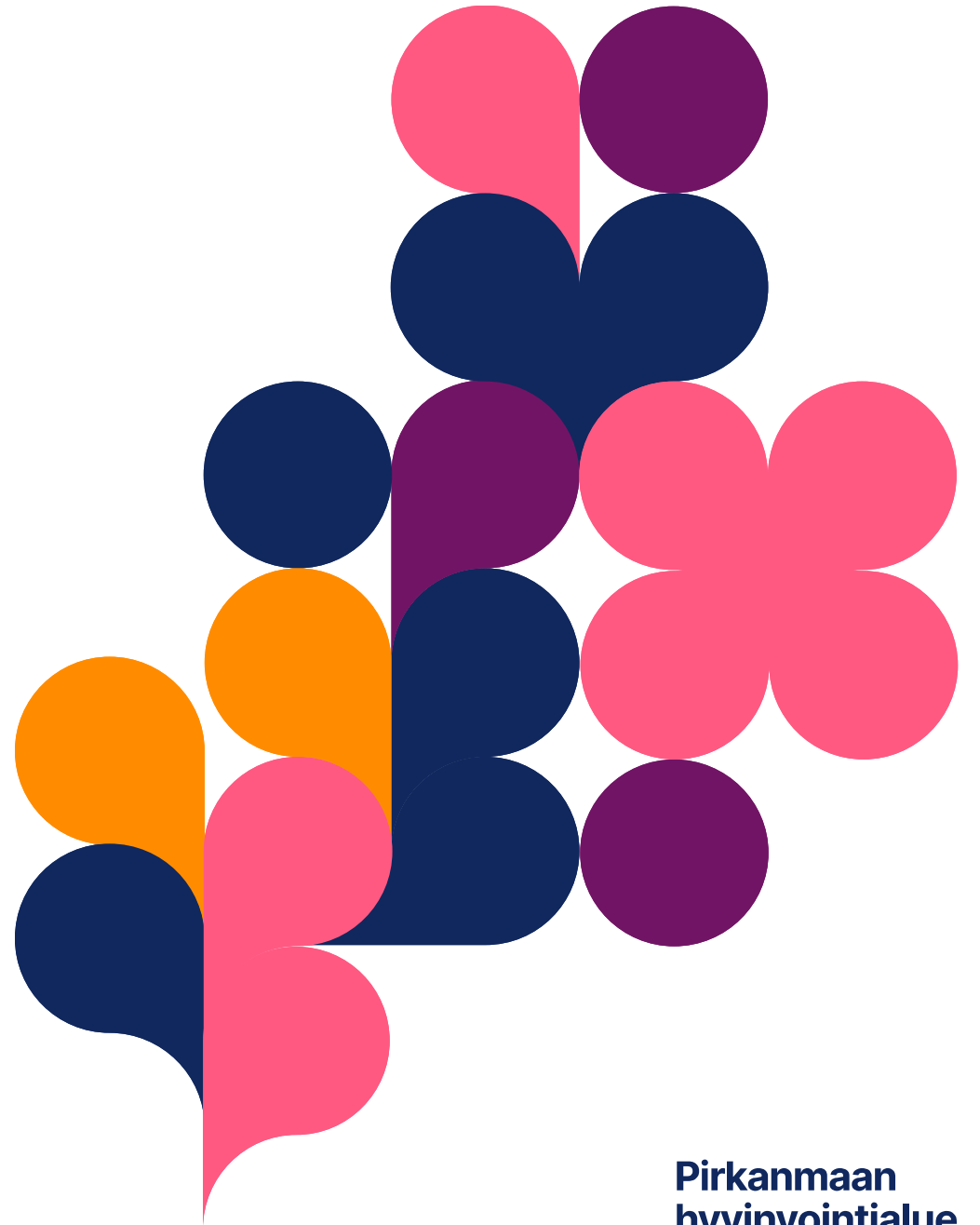
- 1) yhteistyö lapsen läheisten kanssa
- 2) perhehoitajan ja työntekijän yhteistyö
- 3) sosiaalityöntekijöiden näkemyksiä yhteistyöstä

Perhehoidon ohjaustyön tukityöskentely

Maria Orell

**Perhehoito Luotsin pitkäaikaisen
perhehoidon ohjaaja**

Ohjaustyötä yhteistyön haasteisiin tarjotaan silloin, kun..

- Perhehoitaja kohtaa jotain ei-voimavaraistavaa: tarjotaan mahdollisuus jakaa taakkaa ja kuunnellaan
- Perhehoitaja kokee näköalattomuutta ja neuvottomuutta: tarjotaan uusia näkökulmia
- Perhehoitaja tarvitsee tynnyttelyä ja tukea jaksamiseensa, autetaan yhteistyössä konkreettisesti
- Kuka tahansa yhteistyön osapuoli tarvitsee tukea (lapsi, vanhempi, työntekijä)
- Tarvitaan yhteistyöhön mukaan lisävoimaa
- Tilanne vaatii lisäapua esim. kotiutustyön nivelvaiheessa

Ohjaustyössä on tärkeää, että

- Pyritään tarjoamaan apua ajoissa
- Hälvennetään pelkoa siitä, että ”joku tulee meille”. Luottamuksen rakentamiseen ja kohtaamiseen panostetaan.
- Tullaan tutuksi ja ollaan saavutettavissa, kun tulee tarvetta. Kuulluksi tuleminen, jatkuvuus ja tieto tuen saamisesta on tärkeää.
- Tarkastellaan kokonaisuutta ja kaikkien näkökulmia (esim. lapsen, sijaissisarusten ja verkoston)

Ohjaustyö yhteistyön haasteissa mukana käytännössä

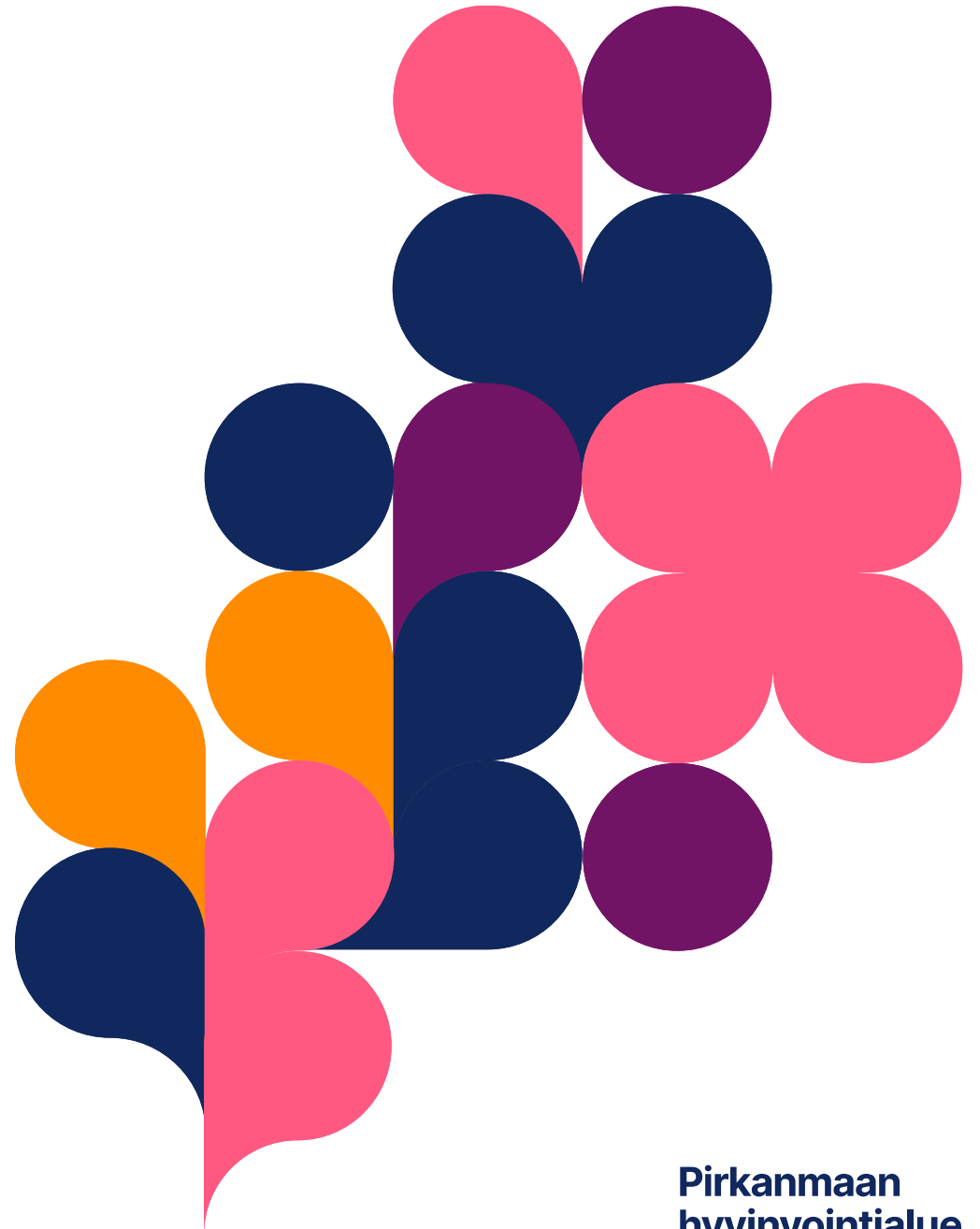
- Silottelee kohtauspintoja ja toimii "rauhanneuvottelijana"
- Toimii tulkkina. Esim. tarvittaessa selitetään eri toimijoille, miten ja miksi lapsen verkoston eri toimijoiden näkökulmat eroavat toisistaan
- Apuna viestien viemisessä ja auttaa asioiden puheeksi ottamisessa. Esim. yhteispuheluissa voi olla tukena.
- Antaa tietoa, vinkkejä, ohjeita, neuvoja. Selittää perhehoitoa, lakeja, kiintymyssuhdetta, traumoja, kehityksen haasteita jne.
- Reflektoi yhteistyötilanteita ja haastaa näkemään toisen näkökulmaa ja tarkastelemaan omaa toimintatapaa
- Normalisoi tilanteita ja selittää erilaisia ilmiöitä

Mentorointia tarvittaessa sijoituksen aikana

Tueksi haastavissa tilanteissa, mm. kun yhteistyö takkuu

Ei ehdottomia aikarajoja siihen, kuinka kauan yksittäinen perhehoitaja voi saada mentorin tuekseen

Tarvetta ja hyötyä arvioidaan yhdessä työntekijän kanssa säännöllisesti

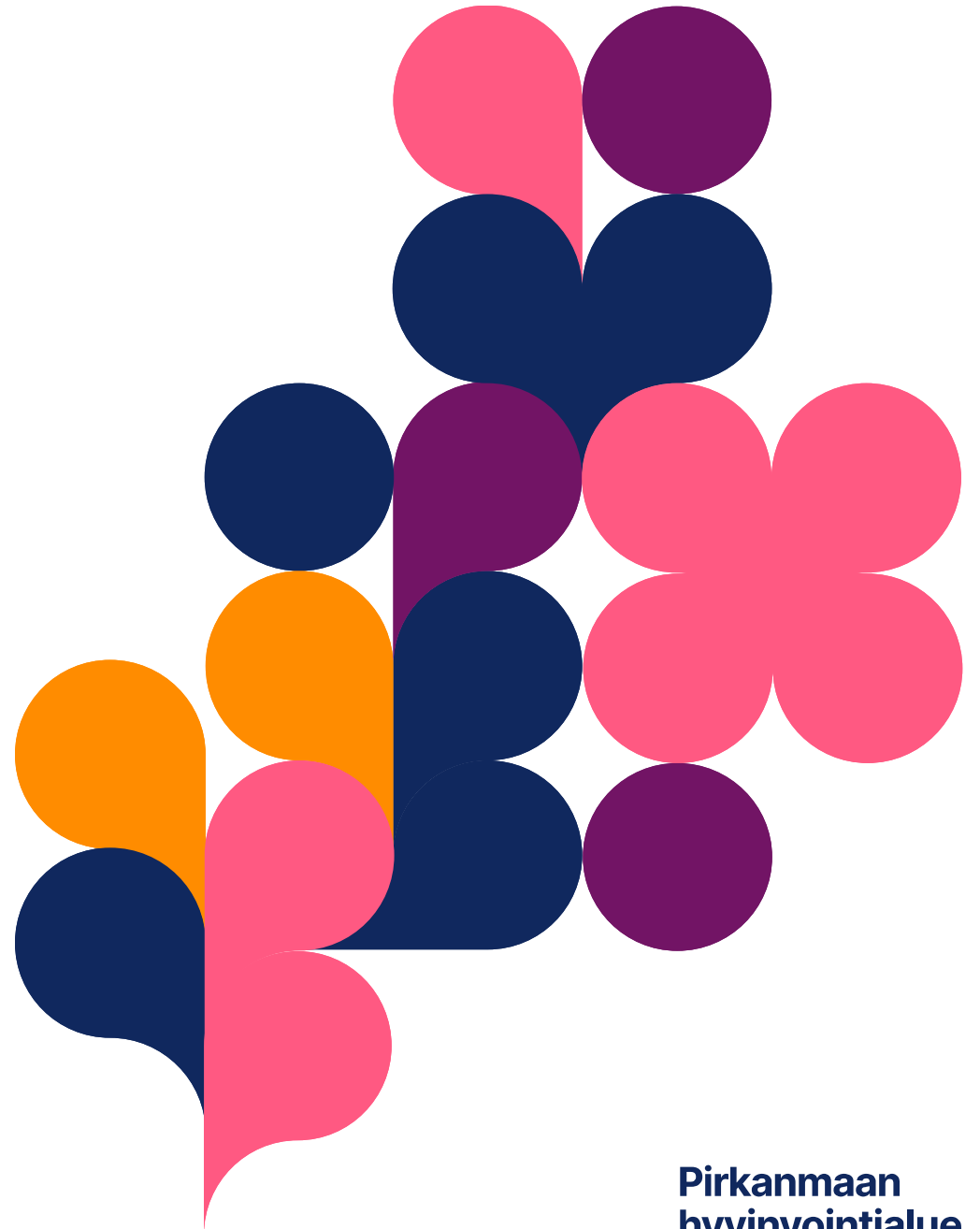
Työnohjaus

Yksilötyönohjauksen perusteet

Ryhmätyönohjaus: ryhmä kootaan tietyn teeman ympärille (esimerkiksi nuoruusiän) tai paikkakunnan mukaan (eteläisen Pirkanmaan työnohjausryhmä)

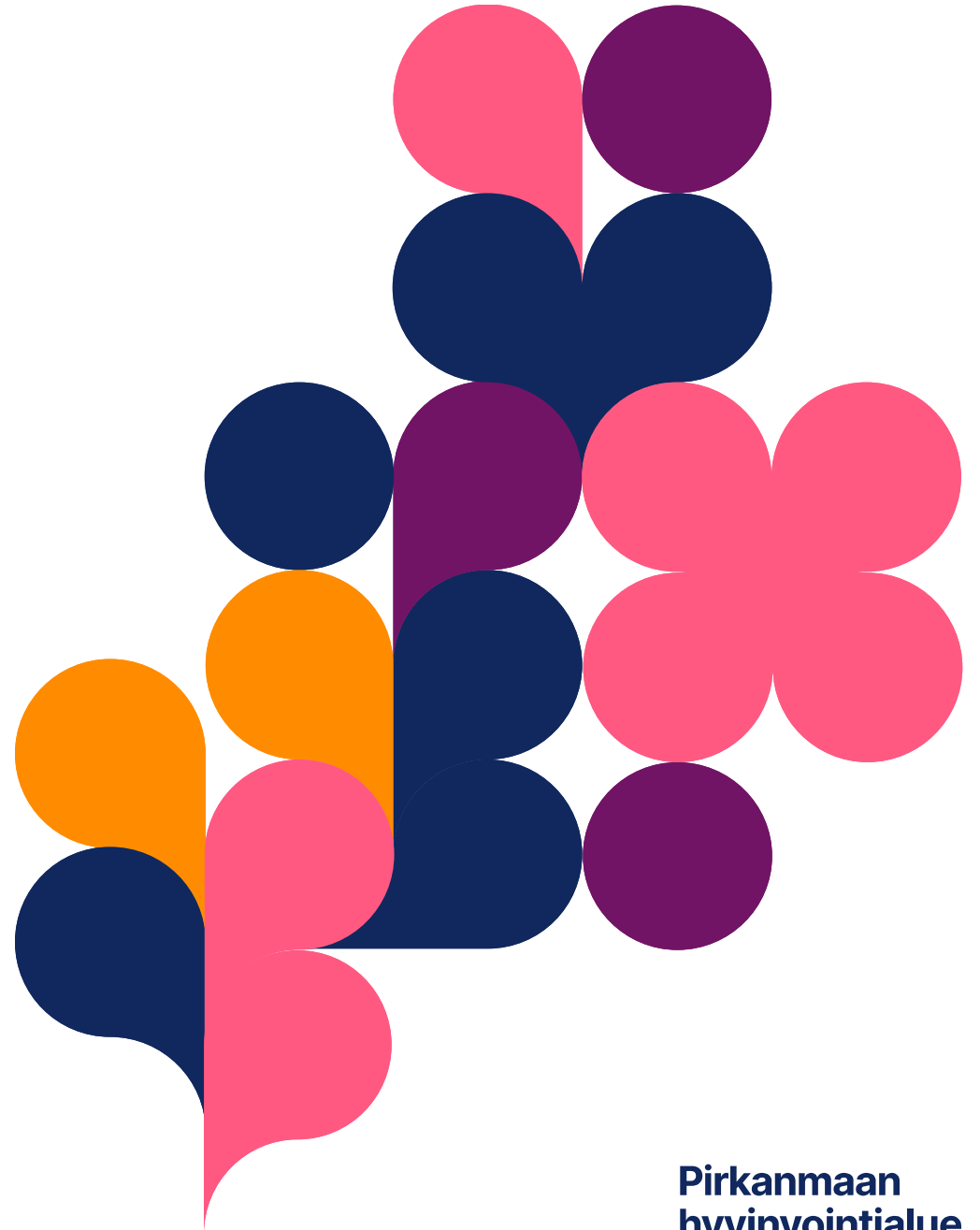
Palaute työnohjausryhmistä?

Tulevaisuuden suunta?

Perhehoitoliitto

”Yhteistyön rakentamisen askelmerkit”

Pirkanmaan
hyvinvointialue

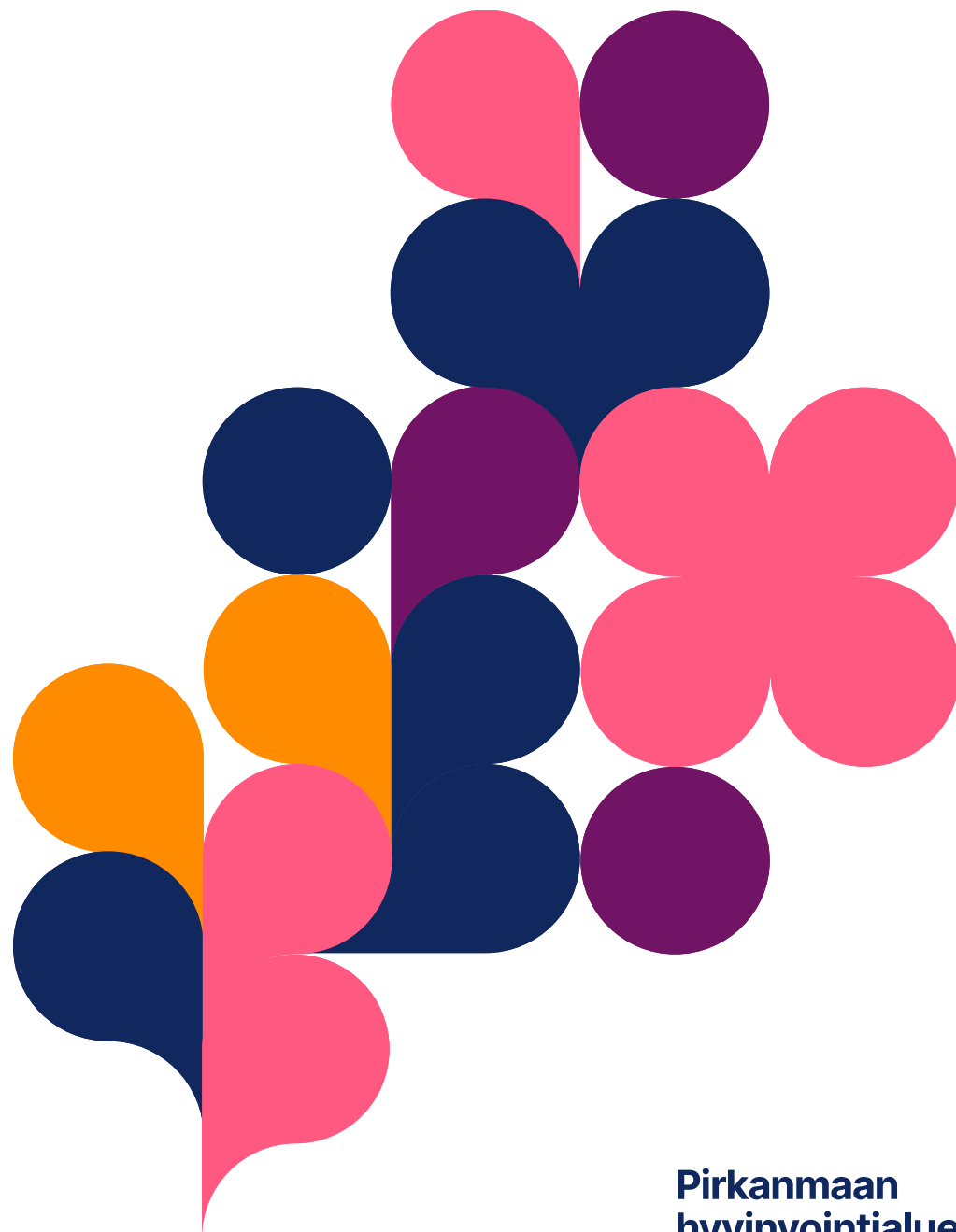
Esimerkki jatkovalmennuksen yhteistyöpäivän koulutusosioista

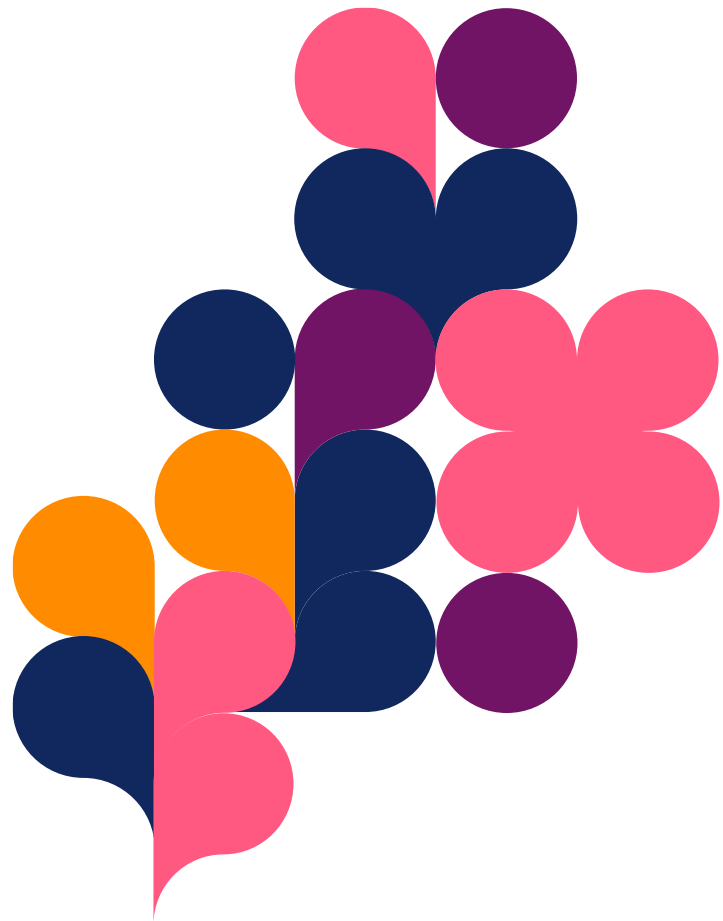
Stiina Hänninen

Perhehoitaja

Työnohjaaja STOry

Perhehoidon mentori ja valmentaja

Kiitos!

Perhehoito Luotsi

Pirkanmaan hyvinvointialue

kati.pynnonen@pirha.fi

maria.orell@pirha.fi

stiina.hanninen@gmail.com

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**